

udføre denne Gjerning ligesaa tilfredsstillende som de af Staten bestfittede Borgmestre? Man siger, at disse have større juridisk Kundskab, men det er ingenlunde Tilfældet, ofte er Forholdet lige det Modsatte. De kunne ofte med Hensyn til den praktiske Lovgivning, hvorpaa den kommunale Ordning hviler, være rene Sinker overfor Mand, som i mange Aar i Praxis have levet sig ind i Lovgivningen. Sæt f. Ex. en Mand fra et af Kontorerne, være sig Krigsministeriet eller Kultusministeriet eller Justitsministeriet, eller et af Fængslerne ind som Borgmester i et Fattigudvalg som Formand og lad ham saa administrere Fattigvæsenet med de 640 Love og Anordninger, Reskripter og Plakater, som eksistere. Jeg forsiktrer, at han i dette Tilfælde vil blive en ren Sinker i Udførelsen af juridiske Forretninger i Sammenligning med en med disse Byforhold gjennem Praxis i lang Tid bekendt Mand, men i ethvert Tilfælde vilde en saadan Mand med Sikkerhed kunne siges, at have det Kendskab til Kommunallovens almindelige Grundsætninger, at han uden at være specielt juridisk dannet med Sikkerhed kunde lægge Fingern på og sige: Rør ikke ved den Plet, det forbyder Loven. Naar der staar i Lovgivningen, at de nuværende Borgmestre skulde have denne Evne, maa vi ogsaa gaa ud fra — saaledes forstaar jeg det da — at vore Medborgere i Kjøbstæderne, som i Henseende til Oplysning idetmindste maa staa ved Siden af andre Medborgere — i Reglen vil man jo vindicere, at de staa høiere — ved deres Valg ville træffe paa en saadan Mand blandt deres Kolleger, som forstaar at udfylde § 12, og da staar jo Indenrigsministeren ved Telegrafens og paa andre Maader i Forbindelse med Kjøbstæderne. Han er Tilsynsværge for dem, han modtager Overslag, naar de ere færdige, han modtager Regnskaberne til Gjennemsyn, naar de ere færdige, og af ham afhænger dette eller hint af større Spørgsmaal. Han er efter Grundloven det rette Statstilsyn for Kommunerens Styrelse. Der er dernæst § 30; den har ogsaa en særlig Forpligtelse for Borgmesteren. Det hedder i § 30: „Det paaligger Byraadet, og særligt Borgmesteren, at føre nøie Tilsyn med Kommunens Kassevæsen, følgelig at paase, at dens Skatter og andre Indtægter rettelig og betimelig opkræves og i fornødent Fald inddrives samt, indtil Beløbet udkræves til Bestridelse af Kommunens Udgifter, forvares og efter Omstændighederne frugtbargjøres paa behørig Maade“. Og saa staar der fremdeles: „Byraadet er ansvarligt for de Kapitaler, Aktiver og andre Eiendomme, der tilhøre Kommunen.“ Nu kan man dog sige sig selv, at naar man paa-

lægger Byraadet i Almindelighed Borgmesteren i Særdeleshed, at vaage over Kassevæsenet, over Opkrævningen af Staten og deslige, men gjør hele Byraadet ansvarligt for, at ingen Uredelighed sker, ligger det i Vedkommendes egen sande Interesse at faae en Mand, som forstaar at rede for sig paa den Maade; men hvorfor en yngre juridisk Mand — ja, de ere da forresten ikke saa unge, jeg vilde ønske, de vare noget yngre — hvorfor en saadan Mand i den Henseende med Hensyn til Regnskabsvæsen, Bankvæsen, Budgettet, der tidt i en Kommune kan være paa 50 til 100,000 Kr., skal have mere Begreb end en Bankmand, en Forretningsmand i Kjøbstaden, som forstaar sig anderledes paa Regnskabsvæsen og Bogføring end en juridisk Kandidat, hvorfor han bedre skal kunne være Byraadet den ansvarlige Vorgen; forstaar jeg ikke. Naar jeg altsaa gennemgaar Kommunalloven og ser, hvad Staten har sikret sig ved at have en Borgmester som Statens Tilsyn, kan jeg ikke se, at Staten ikke skulde være fuldt betrygget ved den anden, ikke af Staten valgte Borgmester, idet Statens egentlige Tilsyn, den ansvarlige Indenrigsminister, jo forbliver. Jeg kan ikke se, paa hvilke Leder eller Kanter man i den Henseende kan finde nogen Banktelighed. Sa, man siger, det er rart at have en Mand siddende i Raadet og passe paa, at de ikke sidde der og begaa Ulovligheder. Men det have vi jo ikke i Sogneraadet. Sogneraadet har ofte et større Budget end de mindre Byer, og der kan jo dog ogsaa gjøres Galstaber. Men jeg kan dog ikke tro, at man mener, at f. Ex. Bønder — det er jo i Reglen dem, der ere Sogneraadetsformænd — skulde have større Indsigt i Lovgivningen end de, der blive valgte i Kjøbstæderne. Saa siger man, at de have jo Amtmænd. Sa, men han bør ofte ligesaa langt borte fra dem, dersom de skulde reise til ham, som Indenrigsministeren og er ikke saaledes paa Siden af dem, at han kan passe paa dem. Nei, man kan ganske roligt gaa ud fra, at de nok kunne styre deres egne Anliggender godt og lovligt, og sker der Bommarter i den Forstand, som her er nævnt, skal nok i vore Dage baade Præsiden og den offentlige Mening — selv om ikke et eneste Medlem i Byraadet ved en Protest gjør opmærksom derpaa, og Borgmesteren ogsaa lukker Døren til, — nok drage det frem til Opdagelse og fornødent Ansvar dels for Borgmesteren, hvem det nu er, og dels for Kollegerne i Byraadet. Jeg skjønner derfor ikke rettere, end at Grundlovens Bestemmelse om Statens Tilsyn vil ske Fyldest ved Forslaget. Skulde der imidlertid nødvendigvis findes en Bestemmelse om det stadige lokale